

Sídlo: Ťahanovská 74, 040 13 Košice

Zriaďovateľ: info@slobodnaskola.sk, 0911 157 038

Pre rodičov: info@slobodnaskola.sk, 0948 901 247

Pre partnerov: office@slobodnaskola.sk, 0948 948 247

www.slobodnaskola.sk

Často kladené otázky

Pre aké deti je Slobodná škola vhodná ?

Teším sa na všetky deti predškolského a školského veku (cca 3-16 rokov). Chceme vytvoriť bezbariérový priestor aj deťom, ktoré „nezapadajú do systému“, možno (by) boli odmietané, stigmatizované, nepochopené a pod. Podkladáme za prínosnú pre obe strany aj integráciu detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Skúsenosti iných ukazujú, že tento typ vzdelávania (slobodná / demokratická škola) nemusí byť vhodný pre všetky deti a zvlášť nie pre všetkých rodičov. Ak hľadáte alternatívu k bežnej škole, môžeme vás pri osobnom rozhovore nasmerovať.

Aby ste mali jasnejšiu predstavu o fungovaní slobody vo vzdelávaní, prečítajte si zdroje uvedené na našom webe v časti <http://slobodnaskola.sk/#inspiracia> a dohodnite si s nami dočasný pobyt v skupine. Môžete ho absolvovať aj vo dvojici rodič-dieťa, odporúčaná doba je niekoľko týždňov na vzájomnú adaptáciu a spoznávanie aktivít i členov skupiny.

V Košiciach sú aj ďalšie súkromné školy, v čom bude Slobodná škola iná?

V prvom rade by uviedli, že si veľmi vážime prácu zriaďovateľov škôl, ktorí sa dali na túto neľahkú cestu. Máme medzi nimi našich priateľov a známych, s niektorými spolupracujeme alebo ich aj priamo bezodplatne podporujeme (napr. ZŠ Felix Košice alebo komunitná vzdelávacia skupina Pre radosť). Myšlienka praktického a slobodnejšieho vzdelávania je spoločná, všetci ju realizujeme trochu inak. ZŠ Felix je zaradená v sieti škôl SR a z toho jej vyplývajú mnohé výhody, nevýhody i vlastnosti ako také. Naša Slobodná demokratická škola a ani komunita Pre radosť aktuálne nie sú školské zariadenia, deti sú teda zvyčajne na domácom vzdelávaní, čo zasa znamená napríklad viac slobody, ale menej peňazí (nie je možné získať zo štátneho rozpočtu žiadne príspevky na činnosť).

Ďalšími z rozdielov je u nás snaha o samosprávne riadenie školy za účasti detí, samoriadené vzdelávanie, voľná hra a pobyt vonku, ktorý u nás bude kľúčový. Deti sa budú učiť predovšetkým prakticky a v prírode viac dní v týždni, budeme minimalizovať výuku za stolom.

Ako vyriešite kmeňovú školu a preskúšavanie ?

Naša vzdelávacia skupina aktuálne nie je zaradená do siete škôl a deti budú oficiálne v domácom vzdelávaní, čo znamená povinné preskúšavanie aspoň dva razy ročne na bežnej základnej škole. Keďže k našim hlavným prioritám patrí slobodné učenie a voľná hra, našou snahou aj úmyslom je pripraviť dieťa na preskúšanie len do tej miery, aby preskúšanie zvládlo na takú úroveň, akú si samo stanoví – nebudeme ho nijako manipulovať, uplácať, strašiť ani pred ním tajiť fakt, že nedostatočné vedomosti môžu znamenať zrušenie domáceho vzdelávania.

Sídlo: Ťahanovská 74, 040 13 Košice

Zriaďovateľ: info@slobodnaskola.sk, 0911 157 038

Pre rodičov: info@slobodnaskola.sk, 0948 901 247

Pre partnerov: office@slobodnaskola.sk, 0948 948 247

www.slobodnaskola.sk

Ak ale rodič z nejakého dôvodu chce pre dieťa „samé jednotky“, tak je v jeho záujme tomu venovať čas a priestor. Pre nás sú prvoradá požiadavky, potreby a záujmy dieťaťa. Rodičom ponúkame nami odporúčanú kmeňovú školu, resp. môžu navštevovať akúkoľvek nimi zvolenú, v ktorej si dohodnú model spolupráce a zvládnu preskúšanie.

Aké predmety budú zahrnuté a aké metódy vzdelávania použijete?

Veríme, že metódy vzdelávania sú obzvlášť na 1.stupni dôležité pre lepšie uchopenie obsahu predmetu a zdieľanie vedomostí medzi žiakmi navzájom. Z tohto dôvodu ponúkame odborne zdatný personál s pedagogickým vzdelaním a doplnkovými kurzami pre jednotlivé metodiky.

Matematiku plánujeme učiť Hejného metódou, Informatiku skúsime s Emilom, v slovenčine deťom ponúkame splyvavé čítanie Sfumato a nespojité písmo Comenia Script. Určite budeme využívať prvky montessori, waldorfskej, lesnej a intuitívnej pedagogiky, ponecháme aj priestor konštruktivismu.

Pre vek do 10 rokov zaradíme do programu veľa voľnej hry a dramatického, hudobného a výtvarného umenia. Určite (si) budeme veľa čítať a podporovať samostatné, tvorivé a kritické myslenie detí napríklad takýmito otázkami: Čo si o tom myslíš Ty? Ako by si to ešte skúsil? Ako je to možné? Prečo je to podľa Teba tak? Kde by si na to mohol nájsť odpoveď? Kto a prečo tvrdí niečo odlišné?

Samozrejmosťou sú predmety ako zoológia, botanika, biológia, geografia, fyzika, chémia a anglický jazyk – ten bude prítomný v bežných konverzáciách s bilingválne vychovávanými deťmi (napr. traja mladí Mazákovci), tiež formou konverzácií, hier a pesničiek. Ďalšie často zaradzované aktivity budú práce v dielnach, ručné práce a podľa počasia sezónne práce v záhrade.

Zaradené budú aj programy zamerané na arteterapiu, relaxáciu detí, canisterapiu, terapiu hrou a individuálnu terapiu. Počas výletov plánujeme navštevovať prírodné, kultúrne a historické miesta či inštitúcie.

Budeme podľa nášho najlepšieho vedomia a svedomia deťom odpovedať na všetky otázky, ktoré nám položia. Zdržíme sa odpovedí na otázky, ktoré si deti samé nekladú – sme presvedčení, že dieťa je zdrojom a určujúcim faktorom svojich záujmov (nie kurikulum ministerstva školstva).

Budete mať rozvrh hodín?

V klasickom ponímaní mať žiaci rozvrh hodín nebudú. Sprievodcovia (učitelia) si samozrejme rozvrhnú na nasledujúce dni svoju ponuku aktivít podľa počasia, výletov apod. Dieťa bude mať možnosť aktívne sa ich zúčastňovať alebo tráviť čas v dielni či záhrade podľa svojho uváženia. Návšteva vyučovacej hodiny nie je nijako povinná, dieťa ale musí rešpektovať ostatných a nerušiť ich pri nimi zvolenej činnosti (napríklad zdržiavať otázkami k tomu, čo bolo preberané na minulých hodinách, ak ich dobrovoľne vynechalo).

Sídlo: Ťahanovská 74, 040 13 Košice

Zriaďovateľ: info@slobodnaskola.sk, 0911 157 038

Pre rodičov: info@slobodnaskola.sk, 0948 901 247

Pre partnerov: office@slobodnaskola.sk, 0948 948 247

www.slobodnaskola.sk

Kto sú a aké vzdelanie majú vaši zakladatelia / sprievodcovia / učitelia?

Zakladatelia: Sme Juraj a Lenka Mazákovci, rodičia troch synov, pre ktorých chceme niečo iné, ako ponúka súčasný školský systém. Venovali sme roky štúdiu, praxi i experimentom v pedagogike a s úctou k skúsenostiam a múdrosti tých pred nami Vám prinášame prvú slobodnú školu v Košiciach.

Lenka je vzdelaním a praxou učiteľka materskej školy, základnej školy pre 1. - 4. ročník a špeciálny pedagóg zameraný na nápravy porúch učenia a správania. Štúdium: PaedDr., UNIPO, Prešov, 2007-2012. Osemročná prax zahrnuje pozície učiteľky ZŠ, špec. pedagóga v ZŠ aj poradni (CŠPP Bocatiova, Košice) a aktuálne pracuje ako konzultant pre tvorbu národných štandardov na Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie.

Juraj je vzdelaním inžinier informatiky z TUKE, má doplňujúce pedagogické štúdium a 5 rokov pedagogickej praxe; žije sa vedením rodinnej firmy 247.sk v oblasti IT a účtovníctva. Vzdelaniu sa venuje v mnohých projektoch, je poslancom sídliska Ťahanovce a tiež členom komisie pre vzdelávanie mesta Košice. Spoločne sme zakladali a vedú komunitnú záhradu, ktorá poskytuje slobodnej škole priestory interiéru i záhrady.

Ďalšími členmi tímu sú: psychologička Lenka s približne 8 rokmi práce v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie na Karpatskej v Košiciach, manažérka školy a montessori pedagogička Nika a učiteľka pre predškolský vek Zuzka. Pre prácu v dielni a exteriéri rátame s nepočujúcim ujom Ľudom.

Aké je vaše náboženské / spirituálne / ideologické pozadie?

Nie sme prepojení na žiadnu cirkev, náboženskú spoločnosť ani podobné ideologické zoskupenie. Deťom budeme sprostredkovať informácie o náboženstvách a ideológiách v zmysle platnej legislatívy podľa štátneho vzdelávacieho programu. Samozrejme, v rámci slobody im zodpovieme podľa nášho najlepšieho vedomia a svedomia všetky otázky, ktoré nám položia - taktiež aj Vám, takže sa neváhajte pýtať aj na to, čo tu zatiaľ nie je uvedené, napríklad emailom na info@slobodnaskola.sk

Čo vás vedie k založeniu tohto typu školy? Kde vo svete niečo také funguje?

Demokratické školy typu Summerhill / Sudbury Valley opisujú knihy publikácie Svoboda v učení, Respektovať a byť respektovaný či Summerhill podľa prvej demokratickej školy založenej pred sto rokmi. V SR funguje na týchto princípoch trnavská skupina svetoskola.sk, v Česku (a výrazne odlišnom legislatívnom prostredí) fungujú napríklad pražská donumfelix.cz, brnenská jezekbezklece.cz či liberecká svobodnaskola.org, ďalšie sú vo väčšine veľkých miest po celej Európe. Informácie o tomto type škôl nájdete napríklad aj na inovativnivzdelavani.cz, seberizenevzdelavani.cz alebo na webe Karlovej univerzity v Prahe (<http://is.cuni.cz/webapps/zzp/download/120211796>). Počas uplynulých rokov sme navštívili viaceré komunitné, alternatívne alebo demokratické školy v SR a ČR a zbierali know-how čítaním aj online.

Sídlo: Ťahanovská 74, 040 13 Košice

Zriaďovateľ: info@slobodnaskola.sk, 0911 157 038

Pre rodičov: info@slobodnaskola.sk, 0948 901 247

Pre partnerov: office@slobodnaskola.sk, 0948 948 247

www.slobodnaskola.sk

Ako funguje samosprávne riadenie? Naozaj budú deti tvoriť školský poriadok a pravidlá?

Každé dieťa a rovnako každý dospelý bude mať možnosť a zodpovednosť podieľať sa na tvorbe pravidiel a hľadani spôsobilosti, ako ich urobiť funkčnými a rešpektovanými. Ako aj my dospelí zažívame demokraciu so všetkými jej výhodami i nevýhodami, takto túto príležitosť posunieme aj deťom, aby z nich raz vyrástli uvedomelí dospelí. Ako funguje samospráva slobodnej školy vo väčšom a skúsenom kolektíve si môžete pozrieť na našom webe v časti Video: <http://slobodnaskola.sk/#video> .

Prečo chcete vytvoriť vekovo zmiešanú skupinu detí?

Dôvody, ktoré nás vedú k zmiešanej vekovej skupine, spomína literatúra uvedená na našom webe v časti <http://slobodnaskola.sk/#inspiracia> . Ak si pozriete bežný svet, mimo školstva nie sú ľudia rozdelení podľa veku, ale napríklad podľa záujmov. Okrem toho, že sa deti lepšie pripravujú na reálny život, zmiešané vekové skupiny vedú k minimalizovaniu problémov spojených s pocitom menejcennosti. Vývin každého dieťaťa je prirodzene nerovnomerný a je nesprávne štandardizovať a „zarovnávať“ deti v skupine. Vo vekovo zmiešanej skupinke si dieťa môže s mladšími skúšať zručnosti, ktoré ešte nemá osvojené – a od starších detí sa môže učiť viac v oblasti, ktorá ho zaujíma. Staršie deti sú skvelí motivátori a obom stranám prospieja skúsenosť učenia (sa), podobne ako v širšej rodine či na ulici počas prázdnin. Mladšie deti prirodzene inklinujú k starším deťom, nie k dospelým. Veľmi pekne a obsiahle je problematika zmiešaných skupín vysvetlená okrem iného v knihe P. Graya Svoboda učení.

Čo ak budem chcieť dieťa vrátiť späť do bežnej základnej školy?

Pre dieťa je kedykoľvek možné zaradiť sa späť do školského systému SR bez právnych problémov, napríklad nastúpiť na osemročné gymnázium alebo strednú školu podľa jeho schopností.

Aké je školné a poplatky?

Štát nijako neprispieva na komunitnú formu vzdelania mimo siete školských zariadení (o zaradenie sa usilujeme), preto je nutné tzv. školné na úhradu nákladov na prevádzku. Výška školného závisí od počtu detí a služieb dohodnutých na pohovore pre konkrétne dieťa. Aby školné nebolo prekážkou, je možné požiadať o štipendium až do výšky 100%. Žiadosti so zdôvodnením sú posudzované individuálne.

Školné zahŕňa: celodennú starostlivosť a sprievodcov, spotrebný materiál pre aktivity, prepravu a aktivity v okolí mesta, vstupné rozličných kultúrnych inštitúcií, služby garanta domáceho vzdelávania, konzultácie s psychológom či špeciálnym pedagógom a taktiež stravovanie (desiatu, obed, olovrant a pitný režim).

Sídlo: Ťahanovská 74, 040 13 Košice

Zriaďovateľ: info@slobodnaskola.sk, 0911 157 038

Pre rodičov: info@slobodnaskola.sk, 0948 901 247

Pre partnerov: office@slobodnaskola.sk, 0948 948 247

www.slobodnaskola.sk

Ako je to so stravovaním detí?

Stravovanie zohľadní individuálne obmedzenia a preferencie, budeme sa vyhýbať rafinovaným cukrom a budeme vyhľadávať zdravé potraviny lokálneho pôvodu. V našich priestoroch budeme mať plne vybavenú kuchynku. Časť jedál plánujeme čiastočne riešiť svojpomocne (napríklad z úrody zo záhradky), čiastočne donáškou z dobrých zdrojov a nezriedka v jedálňach a reštauráciách tam, kde počas výletov budeme. Desiaty a olovranty budú ponúkané formou surového ovocia, zeleniny, orechov a ďalšieho zdravého pohostenia. Plánujeme spolu s deťmi pripravovať kváskový chlebík a rôzne nátierky, budeme tiež pestovať vlastnú zeleninu a bylinky. Samozrejme rešpektujeme všetky stravovacie obmedzenia, presvedčenia a zásady stanovené rodinou. Dieťa si môže nosiť aj vlastné pohostenie, nemalo by ale ostatných pokúšať cukrárenskými a pekárskymi výrobkami s prevahou jednoduchých a rafinovaných cukrov.

Čo ak moje dieťa nekomunikuje obvyklými spôsobmi?

Naši sprievodcovia ovládajú základné prvky slovenského posunkového jazyka aj vďaka a kvôli kolegovi Ľudovi, ktorý je nepočujúci. Taktiež majú vzdelanie a skúsenosti pre prácu s deťmi s narušenou komunikačnou schopnosťou alebo napríklad poruchami autistického spektra. Keďže každé dieťa je jedinečné, ďalšie informácie by sme radi prebrali pri osobnom pohovore.

What if my child does not speak Slovak?

Our goal is to educate and shape our children into confident and responsible adults. We think that the traditional school system fails to achieve that. Children can learn the best when we let their imagination flourish. Our inspiration comes from foreign schools Summerhill / Sudbury which function in this way for many years with great success.

If your family or your child does not speak Slovak, we (teachers and also including some children) can comfortably communicate in English as well, eventually in German. In need of more information you can mail us (info@slobodnaskola.sk) or call us (+421 911 157 038).

Kde nájdem vedecké, pedagogické a psychologické štúdie, odborné podklady alebo ďalšie informácie podporujúce argumentmi vzdelávací model Slobodnej školy?

Našu inšpiráciu sme zozbierali z viacerých zdrojov a najdôležitejšie, ktoré boli vydané knižne, nájdete spomenuté na našom webe v časti <http://slobodnaskola.sk/#inspiracia>. Aktuálne vedecké poznatky o výskume mozgu, psychiky aj pedagogiky nám dávajú v našom modeli zapravdu. Koniec-koncov k slobode vo vzdelávaní smerujú aj úspešné vzdelávacie modely často skloňovaných severských krajín ako je Fínsko, Island alebo Estónsko.

Sídlo: Ťahanovská 74, 040 13 Košice

Zriaďovateľ: info@slobodnaskola.sk, 0911 157 038

Pre rodičov: info@slobodnaskola.sk, 0948 901 247

Pre partnerov: office@slobodnaskola.sk, 0948 948 247

www.slobodnaskola.sk

Aký je aktuálny legislatívny stav, resp. stav rokovaní o zaradení do siete školských zariadení, resp. experimentálneho overovania slobodného vzdelávania na Slovensku?

Tieto informácie sa podchvíľou menia spolu s legislatívou, takže ich vieme poskytnúť v aktuálnej podobe po emailovom alebo telefonickom dopyte.

Presvedčili ste ma a chcem Vám zveriť svoje dieťa. Aký je ďalší krok?

Zápisy budú prebiehať individuálnymi pohovormi s našou školskou psychologičkou. Ozvite sa jej, prosím, na tieto kontakty: Mgr. Lenka Boro Lengvarská, info@slobodnaskola.sk, 0948 948 247. Tešíme sa na Vás!

Páči sa mi Vaša myšlienka. Ako Vám môžem pomôcť?

Kontaktujte, prosím, manažéra školy: Mgr. Ingeborg Nicol Kavečanská, office@slobodnaskola.sk, 0948 948 247, ktorý s Vami dohodne podrobnosti a možnú recipročnú odmenu. Ďakujeme.

Web stránka: www.slobodnaskola.sk

Facebook: www.facebook.com/slobodnaskolask

Kontakt pre médiá:

Mgr. Ingeborg Nicol Kavečanská, manažér školy
media@slobodnaskola.sk, 0948 948 247

Pedagogický garant projektu:

PaedDr. Lenka Mazáková,
supervízor pre pedagogiku
info@slobodnaskola.sk, 0948 394 943

Kontakt pre rodičov a zápis:

Mgr. Lenka Boro Lengvarská, psychologička
info@slobodnaskola.sk, 0948 948 247

Zriaďovateľ:

občianske združenie Ťahanovská záhrada
Ing. Juraj Mazák, Ing. Paed. IGIP
info@tahanovskazahrada.sk, 0911 157 038

